Lietas Nr. C28346316
Lietas arhīva Nr. C-3463-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 30.novembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese M.Šalta, izskatīja rakstveida procesā civillietu AS "Latvijas Gāze" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 22.septembrī AS "Latvijas Gāze" (turpmāk arī prasītāja) cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka gazificētā objektā /adrese/ izlietota dabasgāze par ko nav veikta samaksa.

1996.gada 3.septembrī starp prasītāju un /pers. C/ noslēgts Līgums par dabasgāzes piegādi objektā.

/pers. C/ ir miris /miršanas datums/. Saskaņā ar 2015.gada 11.septembra Mantojuma apliecību Nr.5501 atbildētāja ir saistību mantiniece.

2016.gada 28.janvārī atbildētāja pārdevusi nekustamo īpašumu. 2016.gada 28.janvāra iesniegumā par līguma slēgšanu fiksēts dabasgāzes skaitītāja rādījums, līdz kuram izlietota dabasgāze – 1160.

Laika periodā no 2010.gada 31.janvāra līdz 2016.gada 28.janvārim objektā ir izlietota dabasgāze no skaitītāja rādījuma 774 līdz rādījumam 1160, par ko nav veikta samaksa 297,87 *euro*, tai skaitā 0,56 *euro* par pretenzijas nosūtīšanu atbildētājai.

Prasītāja ir aprēķinājusi nokavējuma procentus par kavētajiem maksājumiem 289,33 *euro* apmērā par laika periodu no 2010.gada 18.marta līdz 2016.gada 27.janvārim.

Atbildētājai ir sūtīti paziņojumi par parāda samaksu, tai skaitā arī 2016.gada 15.aprīlī, bet atbildētāja saistības nav izpildījusi.

Prasība pamatota ar Civillikuma 705., 1034., 1587., 1828.pantiem.

2016.gada 4.novembrī tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētāju prasību neatzīst.

Atbildētāja uzskata, ka prasītāja ir zaudējusi savas prasījuma tiesības, jo saskaņā ar Civillikuma 685.pantu nav pieteikusies kā kreditors. Tā pat atbildētāja uzskata, ka ir būtiski, kad dabasgāze ir patērēta un kad ir radies dabasgāzes patēriņš, jo pastāv iespēja, ka ir iestājies Komerclikuma 406.pantā noteiktais noilgums.

Tā pat atbildētāja norāda, ka dzīvoklī pēc tēva nāves nav dzīvojusi. Turklāt, ½ domājamā daļa no dzīvokļa piederēja citām personām, tādējādi atbildētājai nav pamata maksāt visu parādu.

Atbildētāja norāda, ka nav pamata nokavējumu procentu piedziņai, jo atbildētāja nav gāzes lietotāja, ar viņu nav noslēgts līgums.

Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Motīvu daļa

Pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība naudas piedziņu ir apmierināma daļēji šādu apstākļu dēļ.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/redzams, ka laika periodā no 2004.gada 2.septembra līdz 2015.gada 16.septembrim /pers. C/ bija reģistrētas īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra Nr./numurs B/.

1996.gada 3.septembrī starp prasītāju un /pers. C/ noslēgts Līgums Nr.26-99335 par dabas gāzes piegādi nekustamajam īpašumam.

Tiesa, pārbaudot lietas materiālos esošo līgumu, secina, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu.

No 2011.gada 28.jūnija zvērinātas notāres Karinas Kaugures sludinājuma redzams, ka /pers. C/ ir miris /miršanas datums/.

Saskaņā ar 2015.gada 11.septembra mantojuma apliecību Nr.5501 atbildētāja ir pieņēmusi /pers. C/ atstāto mantojumu.

Prasītāja ir aprēķinājusi parādu par piegādāto dabasgāzi no skaitītāja rādījuma 774 līdz 1160 par laika periodu no 2010.gada 31.janvāra līdz 2016.gada 28.janvārim 297,31 *euro* apmērā.

Ministru kabineta 2008.gada 12.februāra noteikumu Nr.99 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi", kas bija spēkā līdz 2008.gada 30.decembrim, 45.punkts noteica, ka par saņemto dabasgāzi lietotājs norēķinās saskaņā ar sistēmas operatora apstiprināto norēķinu kārtību, kurā arī paredzēts, kā lietotājs nolasa norēķinu uzskaites mēraparāta un dabasgāzes patēriņa skaitītāja rādījumus un paziņo tos sistēmas operatoram, bet minēto noteikumu 81.punktā - ja maksājumi par dabasgāzi nav izdarīti 20 dienu laikā pēc norēķinu perioda, sistēmas operators ir tiesīgs pārtraukt dabasgāzes padevi mājsaimniecības lietotājam, par to brīdinot lietotāju vismaz 10 dienas iepriekš.

Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi", kas bija spēkā līdz 2016.gada 11.februārim, 46.punkts noteica, ka par saņemto dabasgāzi lietotājs norēķinās saskaņā ar līgumu un sistēmas operatora apstiprināto norēķinu kārtību, kurā arī paredzēts, kā lietotājs nolasa norēķinu uzskaites mēraparāta un dabasgāzes patēriņa skaitītāja rādījumus un paziņo tos sistēmas operatoram. Norēķinu kārtību, kā arī grozījumus tajā sistēmas operators ne vēlāk kā 10 dienas pirms tās spēkā stāšanās publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" un savā mājaslapā internetā.

Savukārt, šo noteikumu $90.^{1}$punkts noteica, ka mājsaimniecības lietotājam ir pienākums, atbilstoši sistēmas operatora apstiprinātajai norēķinu kārtībai maksājumus par dabasgāzi veikt 20 dienu laikā pēc norēķinu perioda beigām. Norēķinu periods ir kalendāra mēnesis.

Norēķinu kārtības par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem 7.punkts nosaka, ka kavēta maksājuma gadījumā sistēmas operators lietotājam var

nosūtīt atgādinājumu un/vai brīdinājumu par dabasgāzes padeves pārtraukšanu un kavēto maksājumu atgūšanu. Izdevumus, kas sistēmas operatoram rodas saistībā ar kavēto maksājumu atgūšanu, sedz mājsaimniecības lietotājs.

2016.gada 15.aprīlī prasītāja ir atbildētājai sūtījusi pretenziju par parādu, kurā līdz samaksāt aprēķināto parādu, kā rezultātā ir radušies pasta izdevumi 0,56 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Ņemot vērā, ka /pers. C/ ir miris /miršanas datums/, zvērināta notāre ir izsludinājusi pieteikšanās termiņu mantojumam 2011.gada 28.jūnijā, atzīstams, ka ir piemērojamas tās Civillikuma mantojuma tiesību normas, kas bija spēkā līdz 2011.gada 31.decembrim.

Civillikuma 701.panta pirmā daļa nosaka, ka ar mantojuma pieņemšanu un iegūšanu visas mantojuma atstājēja tiesības un saistības, ciktāl tās neizbeidzas ar viņa personu, pāriet uz mantinieku.

Civillikuma 705.panta redakcijā, kas bija spēkā līdz 2011.gada 31.decembrim, noteikts, ka ar mantojuma iegūšanu uz mantinieku pāriet, līdz ar mantojuma atstājēja tiesībām (702. un turpm. p.), arī visas viņa saistības, izņemot tīri personiskās.

Tādejādi norma līdz attiecīgu grozījumu spēkā stāšanās brīdim neparedzēja uzaicinājumā norādītajā termiņā nepieteikto kreditoru pretenziju dzēšanu.

Atbildētāja ir pieņēmusi atstāto mantojumu, līdz ar to, viņa ir pieņēmusi arī saistības, kas /pers. C/ bija pret prasītāju. Tā kā Civillikuma 705.pants neparedzēja kreditoru prasījumu dzēšanu, ja tas laikā nav pieteicies, atzīstams, ka prasītāja nav zaudējusi savas kreditora tiesības pret atbildētāju.

Atbildētāja norāda, ka prasītāja atbilstoši Civillikuma 685.pantam ir zaudējusi savas prasījuma tiesības.

Tiesa konstatē, ka Civillikuma 685.pants regulē mantojuma prasības noilguma termiņu, savukārt no Civillikuma 670.panta izriet, ka mantojuma prasības mērķis ir atzīt prasītāju par mantinieku vai līdzmantinieku. Tā kā kreditors nevar būt ne mantinieks, ne līdzmantinieks, atbildētājās norādītā tiesību norma šajā gadījumā nav piemērojama.

Ievērojot iepriekš minēto, atzīstams, ka atbildētājai ir sasitošs starp prasītāju un /pers. C/ noslēgtais līgums par dabasgāzes piegādi nekustamajam īpašumam, jo tas neizriet no /pers. C/ personiskajām tiesībām.

Bez tam, nav būtiski atbildētājas norādītais, ka viņa nekad dzīvoklī nav dzīvojusi, vai tas, ka /pers. C/ piederēja tikai ½ domājamā daļa no nekustamā īpašuma.

Tiesa nekonstatē, ka atbildētājai bija liegta iespēja dzīvoklī dzīvot. Turklāt, līgumu par dabasgāzes piegādi nekustamajam īpašumam ir noslēdzis /pers. C/, kurš atbilstoši līguma 2.4.punktam apņēmās veikt maksājumus par piegādāto dabas gāzi.

Civillikuma 1895.pants nosaka, ka visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā.

Komerclikuma 406.pants nosaka, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš.

Prasītāja ir komersants un uz viņu attiecas Komerclikuma noteikumi.

Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.pants nosaka, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

Civillikuma 1905.pants nosaka, ka atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu.

Saskaņā ar līguma 2.4.punktu maksājums par patērēto dabas gāzi bija jāveic līdz katra mēneša 6.datumam.

Tā kā lietas materiāliem ir pievienoti pierādījumi par brīdinājuma nosūtīšanu tikai 2016.gada 15.aprīlī, citu pierādījumu lietas materiāliem nav, atzīstams, ka ar šo brīdi tiek pārtraukt 3 gadu noilgums.

Ņemot vērā, ka ar 2016.gada 15.aprīļa brīdinājumu ir pārtraukts trīs gadu noilgums, atzīstams, ka prasītājai ir tiesības prasīt no atbildētājas parādsaistības par laika periodu no 2013.gada 15.aprīļa. Tādējādi atzīstams, ka par parādu par laika periodu no 2010.gada 31.janvāra līdz 2013.gada 15.aprīlim ir iestājies Komerclikuma 406.pantā noteiktais noilgums.

No prasītājs pievienotā aprēķina redzams, ka parāds ir aprēķināts par periodiem, tas nav veikt atbilstoši līgumā noteiktajam mēneša aprēķinam.

Tā kā no prasītājas aprēķina nav saprotams, kāds gāzes tilpums ir patērēts mēnesī, tiesai nav iespējams veikt pārrēķinu par laika periodu no 2013.gada 15.aprīļa, līdz ar to, tiesa atzīst, ka no atbildētājas parāds piedzenams par laika periodu no 2013.gada 30.jūnija līdz 2016.gada 28.janvārim, kas pēc prasītājas veiktā aprēķina ir 119,16 *euro*.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta pirmo daļu procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar 2008.gada 16.decembra Ministru kabineta Noteikumu Nr.1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 65.punktu par katru veicamā maksājuma kavējuma dienu lietotājs maksā sistēmas operatoram nokavējuma procentus – 0,15 % dienā no nesamaksātās summas.

Prasītāja ir aprēķinājusi nokavējuma procentus par laika periodu no 2010.gada 18.marta līdz 2016.gada 27.janvārim 289,33 *euro*.

Ņemot vērā, ka tiesa ir atzinusi, ka par laika periodu no 2010.gada 31.janvāra līdz 2013.gada 15.aprīlim ir iestājies noilgums, nokavējuma procenti aprēķināmi par laika periodu no 2013.gada 7.jūlija līdz 2016.gada 27.janvārim, kas pēc prasītājas veiktā aprēķina ir 108,06 *euro*.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāja tiesai nav iesniegusi pierādījumus par to, ka parāds būtu samaksāts, līdz ar to, no atbildētājas prasītājas labā piedzenams parāds par neveiktajiem maksājumiem par laika periodu no 2013.gada 30.jūnija līdz 2016.gada 28.janvārim 119,16 *euro* apmērā, pasta izdevumi 0,56 *euro* un nokavējuma procenti par laika periodu no 2013.gada 7.jūlija līdz 2016.gada 27.janvārim 108,06 *euro*, pavisam kopā 227,78 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās parāda pamatsummas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tādējādi no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva 71,14 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* apmērā, kopā 75,84 *euro*.

Civilprocesa likuma 204^1.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.-193., 195., 204.[1] pantu tiesa

n o s p r i e d a :

AS "Latvijas Gāze" maza apmēra prasību pret /pers. B/ par naudas piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Latvijas Gāze", reģistrācijas Nr.40003000642, parādu par neveiktajiem maksājumiem par laika periodu no 2013.gada 30.jūnija līdz 2016.gada 28.janvārim 119,16 *euro* apmērā, pasta izdevumus 0,56 *euro* un nokavējuma procentus par laika periodu no 2013.gada 7.jūlija līdz 2016.gada 27.janvārim 108,06 *euro*, kā arī tiesāšanās izdevumus 75,84 *euro*, pavisam kopā 303,62 *euro* (trīs simti trīs *euro* 62 *euro* centi).

Noraidīt prasību daļā par galvenā parāda 178,15 *euro* un nokavējuma procentu 181,27 *euro* apmērā piedziņu.

Noteikt AS „Latvijas Gāze", reģistrācijas Nr.40003000642, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no parāda pamatsummas.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 30.novembrī.

Tiesnese M.Šalta